

إِذْ يُغَشِّيكُمُ النَّعَاسَ أَمَنَةً مِنْهُ وَ يُنَزِّلُ عَلَيْكُمْ مِنَ
 السَّمَاءِ مَاءً لِيُطَهِّرَكُم بِهِ وَ يُذْهِبَ عَنْكُمْ رِجْزَ
 الشَّيْطَانِ وَ لِيَرْبِطَ عَلَى قُلُوبِكُمْ وَ يُثَبِّتَ بِهِ
 الْأَقْدَامَ (11) إِذْ يُوحِي رَبُّكَ إِلَى الْمَلَائِكَةِ أَنِّي
 مَعَكُمْ فَثَبَّتُوا الَّذِينَ آمَنُوا سَأُلْقِي فِي قُلُوبِ الَّذِينَ
 كَفَرُوا الرُّعْبَ فَاضْرِبُوا فَوْقَ الْأَعْنَاقِ وَ اضْرِبُوا مِنْهُمْ
 كُلَّ بَنَانٍ (12) ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ شَاقُّوا اللَّهَ وَ رَسُولَهُ وَ
 مَنْ يُشَاقِقِ اللَّهَ وَ رَسُولَهُ فَإِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ
 (13) ذَلِكَمْ فَذُوقُوهُ وَ أَنَّ لِلْكَافِرِينَ عَذَابَ النَّارِ
 (14) يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا لَقِيتُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا
 زَحَفًا فَلَا تُولُّوهُمْ الْأَدْبَارَ (15) وَ مَنْ يُؤَلِّهِمْ يَوْمَئِذٍ
 دُبْرَهُ إِلَّا مُتَحَرِّفًا لِقِتَالٍ أَوْ مُتَحَيِّرًا إِلَى فِتْنَةٍ فَقَدْ بَاءَ

بِغَضَبٍ مِنَ اللَّهِ وَ مَأْوَاهُ جَهَنَّمُ وَ بُئْسَ الْمَصِيرُ (16)

فَلَمْ تَقْتُلُوهُمْ وَ لَكِنَّ اللَّهَ قَتَلَهُمْ وَ مَا رَمَيْتَ إِذْ رَمَيْتَ

وَ لَكِنَّ اللَّهَ رَمَى وَ لِيُبْلِيَ الْمُؤْمِنِينَ مِنْهُ بَلَاءً حَسَنًا

إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ (17) ذَلِكَكُمْ وَ أَنَّ اللَّهَ مُوهِنٌ

كَيْدِ الْكَافِرِينَ (18) إِنَّ تَسْتَفْتِحُوا فَقَدْ جَاءَكُمْ

الْفَتْحُ وَ إِنْ تَنْتَهُوا فَهُوَ خَيْرٌ لَكُمْ وَ إِنْ تَعُودُوا نَعُدْ وَ

لَنْ تُغْنِيَ عَنْكُمْ فِئَتُكُمْ شَيْئًا وَ لَوْ كَثُرَتْ وَ أَنَّ اللَّهَ

مَعَ الْمُؤْمِنِينَ (19)

Remember He covered you with a sort of drowsiness, to give you calm as from Himself, and He caused rain to descend on you from heaven, to clean you therewith, to remove from you the stain of Satan, to strengthen your hearts, and to plant your feet firmly therewith. Remember thy Lord inspired the angels (with the message): "I am with you: give firmness to the believers: I will instil terror into the hearts of the unbelievers: smite ye above their necks and smite all their finger-tips off them." This because they contended against Allah and His Messenger: if any contend

against Allah and His messenger, Allah is strict in punishment. Thus (will it be said) : "Taste ye then of the (punishment): for those who resist Allah, is the penalty of the Fire." O ye who believe! When ye meet the unbelievers in hostile array, never turn your backs to them. If any do turn his back to them on such a day - unless it be in a stratagem of war, or to retreat to a troop (of his own)- he draws on himself the wrath of Allah, and his abode is Hell,- an evil refuge (indeed)! It is not ye who slew them; it was Allah: when thou throwest (a handful of dust), it was not thy act, but Allah's: in order that He might test the believers by a gracious trial from Himself: for Allah is He who heareth and knoweth (all things). That, and also because Allah is He who makes feeble the plans and stratagem of the unbelievers. (O unbelievers!) If ye prayed for victory and judgment, now hath the judgment come to you: if ye desist (from wrong), it will be best for you: if ye return (to the attack), so shall We. Not the least good will your forces be to you even if they were multiplied: for verily Allah is with those who believe!

اور وہ وقت جبکہ اللہ اپنی طرف سے غنودگی کی شکل میں تم پر اطمینان دے

خوفی کی کیفیت طاری کر رہا تھا، اور آسمان سے تمہارے اوپر پانی برس رہا تھا

تاکہ تمہیں پاک کرے اور تم سے شیطان کی ڈالی ہوئی نجاست دُور کرے اور

تمہاری ہمت بندھائے اور اس کے ذریعہ سے تمہارے قدم جمادے۔ اور وہ

وقت جبکہ تمہارا رب فرشتوں کو اشارہ کر رہا تھا کہ “میں تمہارے ساتھ

ہوں، تم اہل ایمان کو ثابت قدم رکھو، میں ابھی ان کافروں کے دلوں میں
 رعب ڈالے دیتا ہوں، پس تم ان کی گردنوں پر ضرب اور جوڑ جوڑ پر چوٹ
 لگاؤ۔" یہ اس لیے کہ ان لوگوں نے اللہ اور اس کے رسولؐ کا مقابلہ کیا اور جو
 اللہ اور اس کے رسولؐ کا مقابلہ کرے اللہ اس کے لیے نہایت سخت گیر ہے۔
 یہ ہے تم لوگوں کی سزا، اب اس کا مزہ چکھو، اور تمہیں معلوم ہو کہ حق کا انکار
 کرنے والوں کے لیے دوزخ کا عذاب ہے۔ اے لوگو جو ایمان لائے ہو، جب
 تم ایک لشکر کی صورت میں کفار سے دوچار ہو تو ان کے مقابلہ میں پیٹھ نہ
 پھيرو۔ جس نے ایسے موقع پر پیٹھ پھیری الا یہ کہ جنگی چال کے طور پر ایسا
 کرے یا کسی دوسری فوج سے جا ملنے کے لیے تو وہ اللہ کے غضب میں گھر
 جائے گا۔ اُس کا ٹھکانہ جہنم ہوگا، اور وہ بہت بُری جائے بازگشت ہے۔ پس
 حقیقت یہ ہے کہ تم نے انہیں قتل نہیں کیا بلکہ اللہ نے ان کو قتل کیا اور اے
 نبی، تو نے انہیں پھینکا بلکہ اللہ نے پھینکا (اور مومنوں کے ہاتھ جو اس کام میں
 استعمال کیے گئے) تو یہ اس لیے تھا کہ اللہ مومنوں کو ایک بہترین آزمائش

سے کامیابی کے ساتھ گزار دے یقیناً اللہ سُننے والا اور جاننے والا ہے۔ یہ

معاملہ تو تمہارے ساتھ ہے اور کافروں کے ساتھ معاملہ یہ ہے کہ اللہ ان کی

چالوں کو کمزور کرنے والا ہے۔ (ان کافروں سے کہہ دو) "اگر تم فیصلہ چاہتے

تھے تو لو، فیصلہ تمہارے سامنے آ گیا۔ اب باز آ جاؤ تو تمہارے ہی لیے بہتر

ہے، ورنہ پھر پلٹ کر اسی حماقت کا اعادہ کرو گے تو ہم بھی اسی سزا کا اعادہ

کریں گے اور تمہاری جمعیت، خواہ وہ کتنی ہی زیادہ ہو، تمہارے کچھ کام نہ آ

سکے گی۔ اللہ مومنوں کے ساتھ ہے۔"

और वह वक़्त जबकि अल्लाह अपनी तरफ़ से गुनूदगी की शक़ल में तुमपर इल्मीनान और बेखौफ़ी की कैफ़ियत तारी कर रहा था, और आसमान से तुम्हारे ऊपर पानी बरसा रहा था ताकि तुम्हें पाक करे और तुमसे शैतान की डाली हुई नजासत दूर करे और तुम्हारी हिम्मत बँधाए और उसके ज़रीए से तुम्हारे क़दम जमा दे | और वह वक़्त जबकि तुम्हारा रब फ़रिश्तों को इशारा कर रहा था कि "मैं तुम्हारे साथ हूँ, तुम अहले-ईमान को साबित क़दम रखो, मैं अभी इन काफ़िरों के दिलों में रोब डाले देता हूँ, पस तुम उनकी गर्दनोँ पर ज़र्ब और जोड़-जोड़ पर चोट लगाओ |" यह इसलिए कि उन लोगों ने अल्लाह और उसके रसूल का मुक़ाबला किया, और जो अल्लाह और उसके रसूल का मुक़ाबला करे अल्लाह उसके लिए निहायत सख़्तगीर है—

~~~~~

यह है तुम लोगों की सज़ा, अब इसका मज़ा चखो, और तुम्हें मालूम हो कि हक़ का इनकार करनेवालों के लिए दोज़ख़ का अज़ाब है | ऐ लोगो जो ईमान लाए हो, जब तुम एक लश्कर की सूरत में कुफ़ार से दो-चार हो तो उनके मुकाबले में पीठ न फेरो | जिसने ऐसे मौक़े पर पीठ फेरी— इल्ला यह कि जंगी चाल के तौर पर ऐसा करे या किसी दूसरी फ़ौज से जा मिलने के लिए— तो वह अल्लाह के ग़ज़ब में घिर जाएगा | उसका ठिकाना जहन्नम होगा, और वह बहुत ही बुरी जाए-बाज़ग़शत है | पस हकीक़त यह है कि तुमने उन्हें क़त्ल नहीं किया, बल्कि अल्लाह ने उनको क़त्ल किया और ऐ नबी, तूने नहीं फेंका बल्कि अल्लाह ने फेंका, (और मोमिनो के हाथ जो इस काम में इस्तेमाल किए गए) तो यह इसलिए था कि अल्लाह मोमिनो को एक बेहतरीन आज़माइश से कामयाबी के साथ गुज़ार दे, यकीनन अल्लाह सुनने और जाननेवाला है | यह मामला तो तुम्हारे साथ है और काफ़िरो के साथ मामला यह है कि अल्लाह उनकी चालों को कमज़ोर करनेवाला है | (उन काफ़िरो से कह दो) “अगर तुम फैसला चाहते थे तो लो, फैसला तुम्हारे सामने आ गया | अब बाज़ आ जाओ, तुम्हारे ही लिए बेहतर है वरना फिर पलटकर उसी हिमाक़त का इआदा करोगे तो हम भी उसी सज़ा का इआदा करेंगे और तुम्हारी जमीअत, खाह वह कितनी ही ज़्यादा हो, तुम्हारे कुछ काम न आ सकेगी | अल्लाह मोमिनो के साथ है |”